

στο μικροσκόπιο...

Ο πόλεμος του Ομπάμα

Του ΝΙΚΟΛΑ ΒΟΥΛΕΛΗ

Ο Ομπάμα «κληρονόμησε» έναν πόλεμο που δεν τον επιθυμούσε, προσπάθησε να τον αξιοποιήσει προς όφελός του, αλλά γρήγορα κατάλαβε πόσο ακατόρθωτο είναι και τώρα αναζητεί μια αξιοπρεπή στρατηγική εξόδου τηρώντας τα προσχήματα. Το Αφγανιστάν έχει ένα μοναδικό διαχρονικό χαρακτηριστικό: εκεί σκόνταψαν μεγάλοι στρατηλάτες από τον Μέγα Αλέξανδρο μέχρι τον Τζένγκις Χαν ή ενταφιάστηκαν τα επεκτατικά όνειρα αυτοκρατοριών.

Οι ΗΠΑ δεν πρόκειται να αποτελέσουν εξαίρεση, αν επιδιώκουν μια στρατιωτική νίκη, αφού δεν κατάφεραν να προσδιορίσουν ακριβώς ποιος είναι ο στρατηγικός στόχος τους και εναντίον ποιων πολεμούν...

Οι σοβαρές απώλειες Αμερικανών και Βρετανών τις τελευταίες εβδομάδες ανέδειξαν το τρομερό αδιέξοδο της εμπλοκής στο Αφγανιστάν, που τείνει να επισκιάσει την «ευχάριστη» τροπή της απεμπλοκής από το Ιράκ, όπου οι Αμερικανοί αποσύρονται στις βάσεις τους, πριν αποχωρήσουν οριστικά.

Μπλεγμένος άθελά του στο αφγανικό αδιέξοδο, ο πρόεδρος αναζητά αξιοπρεπή τρόπο διαφυγής

Ταυτόχρονα, οι σκληρές συγκρούσεις στο γειτονικό Πακιστάν -μετά την εξαγγελία του Ομπάμα για αύξηση των αμερικανικών δυνάμεων στο Αφγανιστάν- αποκάλυψαν πόσο ανέτοιμος ήταν οι ΗΠΑ για να αντιμετωπί-

σουν τις συνέπειες της διεύρυνσης των συγκρούσεων.

Το νέο στοίχημα

Υποτίθεται ότι το τρίπτυχο της συμμαχικής δράσης στο Αφγανιστάν είναι «Εκκαθαρίζουμε τα εδάφη από τους αντάρτες, κρατούμε καλά αυτά τα εδάφη και συμβάλλουμε στην οικοδόμηση θεσμών και ανάπτυξης για τους ντόπιους».

Απώτερος στόχος παραμένει, βέβαια, να καταστούν οι αφγανικές αρχές ικανές να εμποδίζουν την Κάντα -την οποία οι ΗΠΑ θεωρούν γενικώς σύμμαχο όλων των Ταλιμπάν- να αξιοποιεί το Αφγανιστάν ως βάση για τρομοκρατικές επιχειρήσεις σε όλο τον κόσμο.

Ομως, οι εξελίξεις δείχνουν ότι η στρατηγική που ακολουθούν οι ΗΠΑ οδηγεί με μαθηματική ακρίβεια στην πλήρη αποτυχία και ότι μόνο αν οι δυνάμεις τους αυξάνονταν στα επίπεδα

των δυνάμεων που είχαν στο Βιετνάμ, δηλαδή 500.000 -κάτι αδιανόητο σήμερα- θα μπορούσαν να ελέγξουν στοιχειωδώς ολόκληρη τη χώρα.

Ο Ομπάμα ήταν υποχρεωμένος να προχωρήσει στην αύξηση των δυνάμεων του στο Αφγανιστάν, τόσο για να μείνει συνεπής με τις προεκλογικές υποσχέσεις του όσο και για να ικανοποιήσει το περιβόητο στρατιωτικοβιομηχανικό σύμπλεγμα, αλλά και για να καθησυχάσει τους ευρωπαίους συμμάχους του.

Ομως, οι δυνάμεις των Ταλιμπάν δεν είναι ενιαίος και συμπαγής αντίπαλος, ούτε όλοι οι Ταλιμπάν συνδέονται με την Κάντα, ούτε όλοι αυτοί οι οποίοι συγκρούονται με τους Αμερικανούς είναι Ταλιμπάν.

Παράξενο παζλ

Υπάρχουν, παραδοσιακά, άπειρες οργανώσεις ενόπλων, μικροί στρατοί, με κοινό ενοποιητικό στοιχείο την ε-

θνοτική ή φυλετική καταγωγή, έναν πολέμαρχο αρχηγό, ή τα συμφέροντα, και πολλοί πολεμούν για πολύ πιο πεζούς λόγους από την πίστη στον Αλλάχ.

Οι Αμερικανοί δεν επιχειρήσαν ποτέ να προσεγγίσουν ρεαλιστικά την πολύπλοκη αυτή πραγματικότητα, να αξιοποιήσουν συστηματικά τις τεράστιες διαφορές ανάμεσα σε αυτές τις δυνάμεις, να προσεταιριστούν κάποιες, να συμφιλιωθούν με άλλες, να συμμαχήσουν με άλλες, όπως γινόταν εδώ και αιώνες στη χώρα αυτή.

Με μια τέτοια τακτική θα μπορούσαν να προωθήσουν τη συμφιλίωση ορισμένων με την κυβέρνηση και να απομονώσουν τους πραγματικά ακραίους που συνδέονται με την Κάντα. Αλλωστε, στο Αφγανιστάν είναι σχεδόν κανόνας πολέμου οι συχνές εναλλαγές συμμάχων και η αναδιάρθρωση δυνάμεων.

Ο Ομπάμα συνειδητοποιεί ότι είναι αδύνατο να υπάρξει στρατιωτική νίκη και έτσι επιδιώκει να δημιουργήσει τις συνθήκες μιας μη ταπεινωτικής αποχώρησης, αφού προηγουμένως διασφαλίσει ότι η κυβέρνηση της Καμπούλ θα είναι αποδεκτή από τους περισσότερους.

Σε αυτά όλα εμπλέκεται και το Πακιστάν, στο οποίο οι ΗΠΑ βασίζονται για να εξασφαλίσουν τα στρατηγικά συμφέροντά τους στην περιοχή. Χωρίς μια ρεαλιστική, συμβιβαστική λύση, οι ΗΠΑ είναι καταδικασμένες σε μια παρατεταμένη και αδιέξοδη αιματοχυσία...

Πως Βγάζουμε τα Μάτια Μόνοι μας

Στην Απόφαση καταπέλ- της του Δικαστηρίου Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΔΕΚ) εναντίον των Άγγλων Όραμ για καταπάτηση της κατεχόμενης περιοχής του Μ. Αποστολίδη, η αντίδραση στα κατεχόμενα και στην Τουρκία, αποκάλυψε τις σοβαρές πολιτικές προεκτάσεις της υπόθεσης. Εξού, κύριο στοιχείο αντίδρασης ήταν η οργή εναντίον της Ε.Ε. π.χ. ο Ταλάτ αναφέρθηκε με θυμό «για παραγνώριση της πολιτικής πτυχής του κυπριακού» και ότι «η απόφαση υποκινήθηκε από όσους στην Ε.Ε. δεν επιθυμούν λύση». Αυτά (και τα περί οργής), δημοσιεύτηκαν στις 6.5.2009 («Πολίτης»).

Στην ίδια εφημερίδα, για το ίδιο θέμα την ίδια περίοδο (18.5.2009), Ε/κ αρθρογράφος σε ευθυγράμμιση με τις τουρκικές αντιδράσεις έγραφε (κι

αυτός προφανώς οργισμένος) ότι «οι κύκλοι των ... αρνητών της λύσης ... απολυτοποιούν τη σημασία της απόφασης του ΔΕΚ». Και αγωνιούσε διότι «τυχόν κατάχρηση στην αξιοποίηση της απόφασης του ΔΕΚ θα μας απομακρύνει κι άλλο από την προοπτική της λύσης».

Και τι να κάνουμε που οι Δικαστικές Αποφάσεις απαιτούν εφαρμογή αναφαίρετων ανθρωπίνων δικαιωμάτων; Για τον αρθρογράφο οι αποφάσεις «συνιστούν ... σημεία αναφοράς στην όποια διαπραγμάτευση». Εν ολίγοις, να αγνοηθούν οι Δικαστικές Αποφάσεις για να βρεθεί λύση. Ούτε καν ότι πρέπει να εφαρμοστεί το δικαίωμα της ιδιοκτησίας, με τυχόν περιορισμένες εξαιρέσεις, όπως φέρεται να μην απορρίπτει ως αρχή και ο Ταλάτ, διότι θα

τον έφερνε σε κάθετη αντίθεση με τις βασικές αρχές της Ε.Ε. Κι ούτε μας εξηγεί κάποιος, πως είναι βέβαιοι ότι, αν αγνοηθούν οι Δικαστικές Αποφάσεις, θα βρεθεί η λύση. Επιλέγουν να μιλούν αόριστα για λύση, ενώ γνωρίζουν ότι άλλη η λύση με καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων κι άλλο η λύση με εφαρμογή κάποιων έστω θεμελιακών αρχών της Ε.Ε. που επιβεβαιώθηκαν και με Δικαστικές Αποφάσεις. Δεν βλέπουν τη διαφορά;

Για το αδιέξοδο στο κυπριακό την ευθύνη φέρει η Τουρκία με την πολιτική της, την οποία ασκεί και μέσω του εκάστοτε κατοχικού εγκάθετού της. Η πιο πάνω προσέγγιση όμως είναι δείγμα μιας ανώφελης διαχρονικής λογικής που εμπεδώθηκε στην πλευρά μας και μας έφερε ως

εδώ. Κάναμε μεγάλους και μικρούς συμβιβασμούς με την προσδοκία ότι αν παραχωρηθεί κάτι επιπλέον, θα καταλήγαμε στο στόχο της λύσης. Παρά τη διολίσθηση από τις αρχικές μας θέσεις, λύση δε βρέθηκε αλλά τα βαρίδια των παραχωρήσεων μας έμειναν και μετατοπίζουν το συμβιβασμό ανάμεσα στις δύο πλευρές (Ε/κ και Τ/κ) δυστυχώς εις βάρος μας, με μοναδική δύναμη ανακοπής την αξιοποίηση της Ε.Ε. και ειδικά των Δικαστικών Αποφάσεων.

Παρεμπιπτόντως, ο Ε/κ αρθρογράφος δηλώνει ότι οι προσφυγές στα Ευρωπαϊκά Δικαστήρια οδήγησαν στην «αναγνώριση θεσμών του ψευδοκρατους από την ίδια την Ευρωπαϊκή Ένωση, ιδε Επιτροπή Αποζημιώσεων του κατοχικού καθεστώτος»! Στην πραγματικότητα, ανα-

γνώριση της Επιτροπής του κατοχικού καθεστώτος από την Ε.Ε. δεν έγινε ποτέ. Ωστόσο, αυτό επιδιώκει μετά μανίας η Τουρκία και πιθανώς, αυτό εύχονται ενδόμυχα κάποιοι Ε/κ για να νιώσουν επιτέλους δικαίωση, έστω κι αν έτσι βγάζουμε μόνοι τα μάτια μας.

Πάντως, είναι εκπληκτικό που ακόμη οι αποφάσεις των Ευρωπαϊκών Δικαστηρίων δεν «μολύνθηκαν» από την δήθεν αγωνία του Ταλάτ και των ομοϊδεατών του στις ελεύθερες περιοχές να καταλήξουν σε ... λύση, έστω κι αν αυτό σημαίνει νομιμοποίηση της κατοχής. Άλλωστε, εκφράζοντας όλους αυτούς, ο Ταλάτ δήλωσε ότι «η απόφαση υποκινήθηκε από όσους στην Ε.Ε. δεν επιθυμούν λύση».

Κώστας Μαυρίδης